

TECHNICZNA STRONA PODCASTU

KURS ONLINE

Podręcznik do kursu

ELA WOLIŃSKA
www.akademiazdalna.pl

PRAWA AUTORSKIE

COPYRIGHT ©ELA WOLIŃSKA - AKADEMIAZDALNA.PL, 2020
ALL RIGHTS RESERVED.

Wszystkie treści umieszczone w e-booku są ą chronione prawem autorskim, które przysługuje ELŻBIETA WOLIŃSKA / AKADEMIAZDALNA.PL

e-book stanowi własność ELA WOLIŃSKA - AKADEMIAZDALNA.PL i jest utworem w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. Nr 90, poz. 631). Żadna jego część nie może być rozpowszechniana lub kopiowana w jakikolwiek sposób (elektroniczny, mechaniczny lub inny) bez pisemnej zgody.

e-book ma wyłącznie charakter informacyjny i nie stanowi oferty w rozumieniu przepisów prawa cywilnego.

Autor e-booka dokłada starań, aby zawarte w nim treści były rzetelne i pomocne, jednakże nie ponosi żadnej odpowiedzialności za skutki działań podejmowanych w oparciu o nie.

Kopiowanie zawartości e-booka bez pisemnej zgody właściciela jest zabronione. Materiały zawarte w niniejszej publikacji mogą być wykorzystywane lub rozpowszechniane jedynie w celach informacyjnych oraz wyłącznie z notą o prawach autorskich i ze wskazaniem źródła informacji.

Wszelkie prawa zastrzeżone..

SPIS TREŚCI

Spis treści	1
Wstęp	2
I. Czym jest podcast?	3
II. Program	4
1. Instalacja	4
2. Podstawy	5
III. Obróbka	6
1. Import surówki	6
2. Edycja nagrania.....	7
IV. Muzyka i praca na ścieżkach	14
1. Dodawanie muzyki	14
2. Ustawienia głośności	17
V. Efekty	19
VI. Zapis nagrania	21
VII. Mastering	23
1. Zakładanie konta na Audionomic	23
2. Praca w Audionomic	24
VIII. Przygotowanie do publikacji	26
1. Metadane i okładka	26
IX. Podcast z video	28
1. Import dźwięku z pliku video	28
X. Muzyka	30
1. Skąd pobrać muzykę?	30
XI. Platformy podcastowe	31
XII. Wycena	33
1. Ile kosztuje obróbka podcastu	33

SŁOWO WSTĘPU

DROGI CZYTELNIKU

Gratuluję Ci podjętej decyzji, bowiem każda nowa umiejętność, to krok milowy w Twoim rozwoju! A jeśli chcesz zajmować się obróbką podcastów zawodowo - jesteś w bardzo dobrym miejscu!

W tym kursie nauczę Cię jak pracować z podcastem – i uda nam się naprawić większość błędów bez wołania na pomoc dźwiękowca z dyplomem. Zobaczysz również, że przerabianie podcastów jest stosunkowo przyjemnym zadaniem. Dodatkowo, jeśli masz dużo szczęścia, trafisz na podcasterów, którzy mówią o tym, o czym ty lubisz słuchać. Układ idealny!

Czy wiesz, że wynagrodzenie za obróbkę około godzinnego nagrania to ponad 250zł? Jedno większe zlecenie i inwestycja w ten kurs szybko się zwróci.

Przerabianie podcastów jest zadaniem, do którego nie potrzebujesz drogiego sprzętu ani oprogramowania. Pokażę Ci jak używać darmowych / albo bardzo tanich aplikacji.

Jak pracować z kursem?

W kursie otrzymujesz PDF z instrukcją, screenami i opisem narzędzi, krok po kroku. Z odniesieniem też do nagrań video, w których wyjaśniam to, o czym piszę.

Dodatkowo dostaniesz zadanie do wykonania, żebyś mogła przećwiczyć nabytą wiedzę oraz bonusy - muzykę do intro i bumpers, do ćwiczeń. Zaczynamy.

Ściskam i trzymam kciuki,

Ela Wolińska

I. CZYM JEST PODCAST?

1. Jak wygląda gotowy podcast i czym się różni od surówki, którą dostajesz od Klienta? Co jest Twoim zadaniem?

Podcast to publikacja dźwiękowa, zazwyczaj w formie regularnych odcinków, która ostatnimi czasy zyskała ogromnie na popularności. Świetnie nadaje się do angażowania publiczności, odbiorców i budowania wizerunku eksperckiego – nic więc dziwnego, że coraz więcej twórców decyduje się na regularne tworzenie oraz publikacje podcastów.

O ile samo nagranie wymaga po prostu sporej dozy samozaparcia, dostatecznej jakości sprzętu, pomysłu i planu – o tyle przygotowanie pliku do publikacji to już przysłowiowa „inna bajka”. Jest czasochłonne, wymaga wiedzy i jest często oddelegowywane wirtualnym asystentkom. Jak więc przygotowywać podcasty od strony technicznej?

A) Co najczęściej dostajesz od Klienta:

Surówka – czyli nieobrobiony plik – ma zazwyczaj postać nagrania w formacie .wav, .mp3 lub nagrany rozmowę w pliku video, z której musisz wyciągnąć dźwięk. Często Klient nie przeszedł najprostszego kursu nagrywania podcastów, przez co dźwięk jest płaski z szumami w tle. Czasami za cichy lub za głośny, z yyykaniem lub przypadkowymi uderzeniami/dmuchnięciami w mikrofon.

B) Co masz oddać Klientowi po skończonej pracy:

Gotowy podcast, w zależności od ustaleń z Klientem, ma postać pliku dźwiękowego w formacie mp3 (bitrate 128). Sam dźwięk jest wyczyszczony z wszelkich błędów, powtórzeń, yyykania, szumów i trzasków. Zgodnie z życzeniami Klienta jest dodany do niego wstęp, przerywniki dźwiękowe (tzw. bumpery albo loga), reklamy sponsorów, muzyka, zakończenie itp. Sam plik posiada dobrze ustawione metatagi oraz grafikę.

Zgodnie z życzeniami Klienta do Twoich obowiązków może również należeć umieszczenie gotowego podcastu na stronie www Klienta, udostępnienie go na wybranych platformach (np. Spreaker, Anchor) lub zamiana go na filmik (np. poprzez dodanie grafiki jako tła) i wrzucenie na youtube.

II. PROGRAM

Jest mnóstwo programów do obróbki dźwięku, ale jedynym, którego będziesz potrzebować na tym etapie jest darmowy program AUDACITY. Działa on w środowisku Windows, iOS i Linux, (ja pracuję na Windowsie 10 i takie właśnie screeny są przedstawione w kursie), ma dobrze przetłumaczoną polską wersję językową i jedyne, co moim zdaniem można mu zarzucić, to brak wersji na Androida oraz brak polskiej instrukcji.

Zaznaczam, że istnieje wiele programów do edycji dźwięku, w których możesz mieć większą kontrolę nad każdym elementem procesu obróbki. Programy te są jednak skomplikowane, albo drogie (np. Adobe Audition kosztuje ponad 20 dolarów na miesiąc i to pod warunkiem wykupienia licencji na rok).

Audacity jest prosty w obsłudze, ma wszystkie funkcje potrzebne do obróbki podcastów, jest stabilny i nie „wywala” projektu.

1. Instalacja Audacity

Ściągnij program ze strony twórców - <https://www.audacityteam.org/>
Audacity jest freewarem, co oznacza, że jest dostępny na wielu różnych serwerach. Ja jednak zalecam ściągać u źródła. Po ściągnięciu pliku instalacyjnego – postępuj intuicyjnie, instalacja oprogramowania jest typowa dla Twojego systemu operacyjnego.

Uwaga!

Może okazać się, że musisz zainstalować dodatkowe biblioteki (ang. Libraries), które pozwolą Ci na pracę z plikami MP3 – wszystko zależy od Twojego systemu operacyjnego. Wystarczy podążać za komunikatami pojawiającymi się na ekranie.

II. PROGRAM

2. Podstawy programu

Zamiast po kolei tłumaczyć Ci „w ciemno” do czego służą poszczególne przyciski – od razu zaczniemy pracować. Do ćwiczeń praktycznych potrzebny będzie Ci plik audio dołączony do tego kursu. Poprosiłam Piotra, żeby nagrał dla nas w kiepskiej jakości wypowiedź, która w groteskowy sposób podkreśli możliwe błędy, jakie pojawiają się w typowej surówce od Klienta.

UWAGA!

Warto, przerabiając podcasty, zapisywać swoją pracę na różnych jej etapach. Będziesz mieć wiele kopii zarówno tego samego projektu jak i pliku dźwiękowego. Opracuj swój system nazywania poszczególnych plików i wersji, żeby nagle nie obudzić się z czterema „ostateczna-wersja-gotowe-po-masteringu.mp3” – wtedy łatwo o pomyłkę! Dlatego twórz foldery i tam wgraj surówkę oraz pliki, nad którymi pracujesz.

III. OBRÓBKA

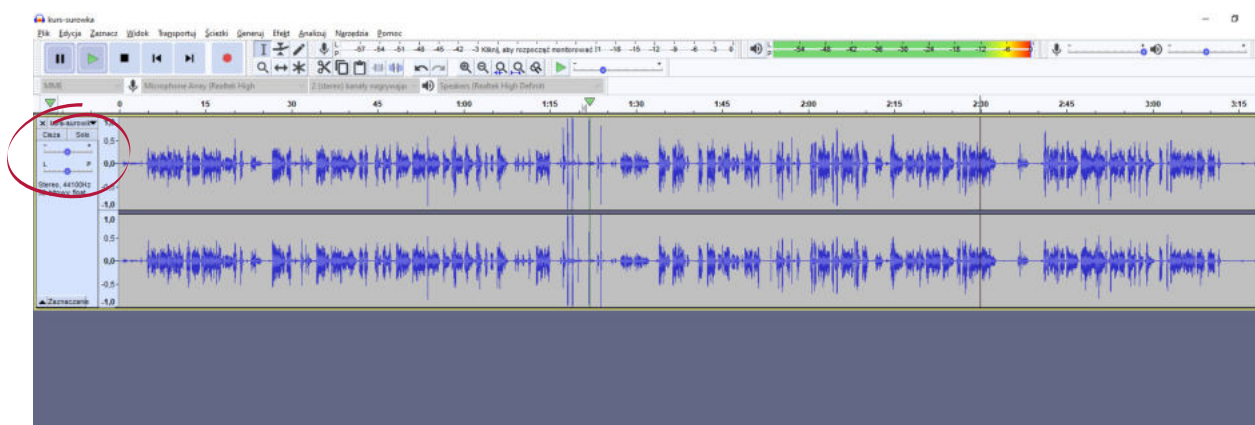
1. Importowanie surówki od Klienta.

Kiedy masz plik od Klienta, czas otworzyć go w Audacity. Jeśli masz plik VIDEO – w dalszej części kursu pokazuję jak go zamienić na AUDIO.

Teraz, podczas kursu, będziemy pracować nad plikiem AUDIO dołączonym do tego kursu. Wejdź do menu PLIK > IMPORTUJ > DŹWIĘK i wybierz docelowy plik. Pamiętaj, że czym innym jest PLIK AUDIO a czym innym jest PROJEKT AUDACITY. Otwierając Audacity – pracujesz na projekcie, do którego wgrywasz (lub lepiej – używając słownika Audacity – IMPORTUJESZ) pliki dźwiękowe. Każdy nowo zaimportowany plik dźwiękowy otwiera się w nowej ścieżce.

Można to porównać do pracowania na WARSTWACH w Photoshopie. Dopiero po sklejeniu ich razem, możesz eksportować je do nowego, gotowego pliku JPG. Tak samo jest w AUDACITY – dopiero po zmiksowaniu wszystkich ścieżek, a następnie przetworzeniu do nowej ścieżki, możesz ją wyeksportować do nowego, gotowego pliku MP3. Zresztą, potem zobaczysz, o co chodzi. Teraz jedynie zapamiętaj, że czym innym jest projekt Audacity, a czym innym plik dźwiękowy.

Po zaimportowaniu - twój plik dźwiękowy zostanie przedstawiony w formie graficznej. Jest to plik stereo, więc widzisz dwa pasujące do siebie wykresy w formie niebieskiej fali. Jeśli chcesz – poświęć chwilę na zabawę z tym, co się pojawiło na ekranie. Możesz np. rozsunąć menu, które pojawiło się po lewej stronie. Tam zauważysz, że Audacity pozwala np. zmienić kolor fali z niebieskiego na zielony, czerwony lub czarny, co oczywiście nie ma wpływu na samą jego obróbkę. Ale pracując na wielu różnych ścieżkach, może to znacznie ułatwić orientację.

III. OBRÓBKA

2. Edycja nagrania

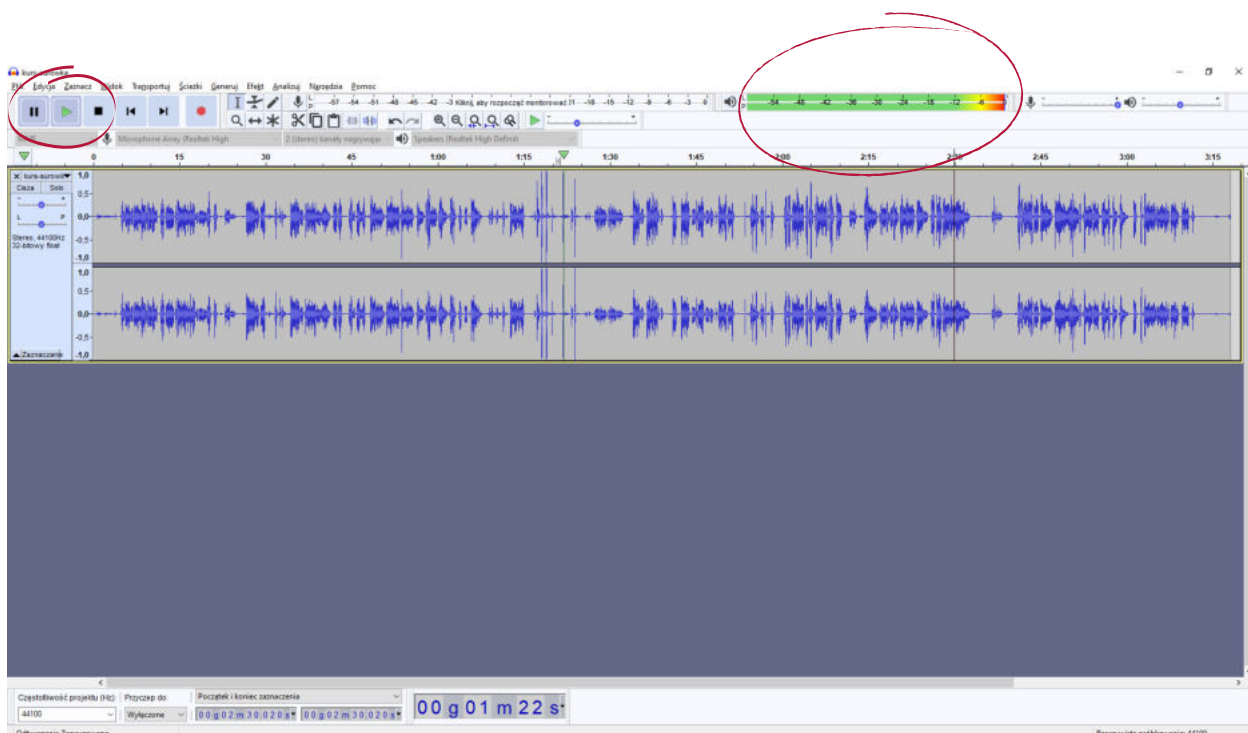
a) odtwarzanie

W górnym lewym rogu masz kilka kwadratowych przycisków, których symbole na pewno rozpoznasz. Zielony trójkąt odtwarzania, dwa słupki pauzy, kwadracik przycisku STOP, czerwone kółko nagrywania dźwięku. To wszystko to „Pasek Transport Audacity”.

To wspomniane ostatnie – czyli nagrywanie - nie będzie Ci potrzebne do obrabiania podcastów, które dostajesz od Klienta. Ale gdybyś kiedyś chciała tworzyć swoje własne podcasty – pamiętaj, że AUDACITY nadaje się do tego idealnie!

Naciśnij **PLAY** i zobacz, co się stanie.

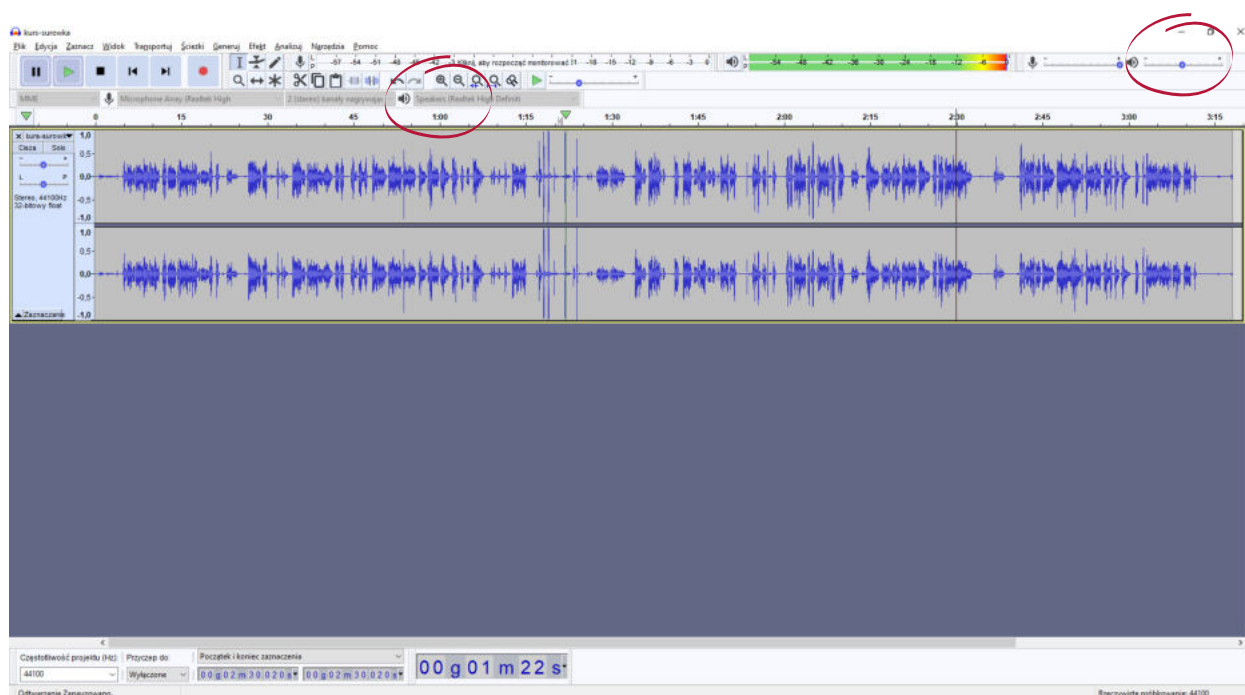
Po fali, w trakcie odtwarzania, zacznie przesuwać się pozioma linia. Równocześnie na górze okna, w miejscu nazywanym „pasek miernik odtwarzania Audacity” zacznie gwałtownie podskakiwać zielony pasek, którego czubek będzie zamieniał się na żółty i czasami czerwony kolor, a Ty w głośnikach usłyszysz dźwięk.

III. OBRÓBKA

Jeśli nic nie słyszysz, pomimo włączonych głośników w komputerze, może to oznaczać, że trzeba zmienić źródło odtwarzania naciskając na przycisk SPEAKERS tuż nad linijką, pod którą pojawiła się Twoja importowana ścieżka. Czasami tak się dzieje, jeśli masz podłączone zewnętrzne głośniki, słuchawki bluetooth albo nawet monitor, który ma własne głośniki – Audacity nie wie, które ma wybrać do odtwarzania.

Jeśli głośność jest nieodpowiednia, na przykład odtwarzany plik wydaje się za głośny, możesz go ściszyć na górze po prawej stronie – suwakiem koło symbolu głośnika, w pasku nazwanym „Pasek mikser Audacity”.

III. OBRÓBKA

b) powiększanie fali

Wykres fali możesz przybliżać lub oddalać (innymi słowy powiększać albo zmniejszać). Jest to bardzo przydatne do dokładnego zaznaczania fragmentu nagrania. Nauczmy się tego teraz.

Będzie Ci do tego potrzebna „lupka” z plusem – do powiększania, lub z minusem – do zmniejszania. Na pewno widzisz te dwa symbole na górze ekranu, mniej więcej na środku narzędzi. Wypróbuj jak działają.

Jak w KAŻDYM programie, którego używasz do pracy, również w Audacity warto jak najszybciej nauczyć się przydatnych skrótów klawiaturowych, niż ciągle machać myszką. Do powiększenia służy skrót **CTRL + 1**, do zmniejszenia **CTRL + 3**.

Trzecim sposobem powiększania i oddalania fali jest użycie drugiej lupki, która znajduje się w pasku narzędzi. Spójrz na górę ekranu – licząc od lewej masz wspomniany już Pasek Transportu Audacity – to ten z przyciskiem play, stop oraz nagrywaniem. Następny od lewej jest Pasek Narzędzi. Tam znajduje się lupka. Jeśli ją wciśniesz, kursor po najechaniu na falę będzie miał kształt szkła powiększającego. Aż do czasu „odciśnięcia” guzika lupki Twoja myszka będzie miała dwie funkcje – lewy przycisk myszy będzie przybliżał falę, prawy oddalał. Spróbuj.

A skoro już rozmawiamy o Pasku Narzędzi, warto omówić jeszcze dwa inne guziki, które się tam znajdują – zaznaczanie (skrót: F1) i przesuwanie (skrót: F5).

III. OBRÓBKA

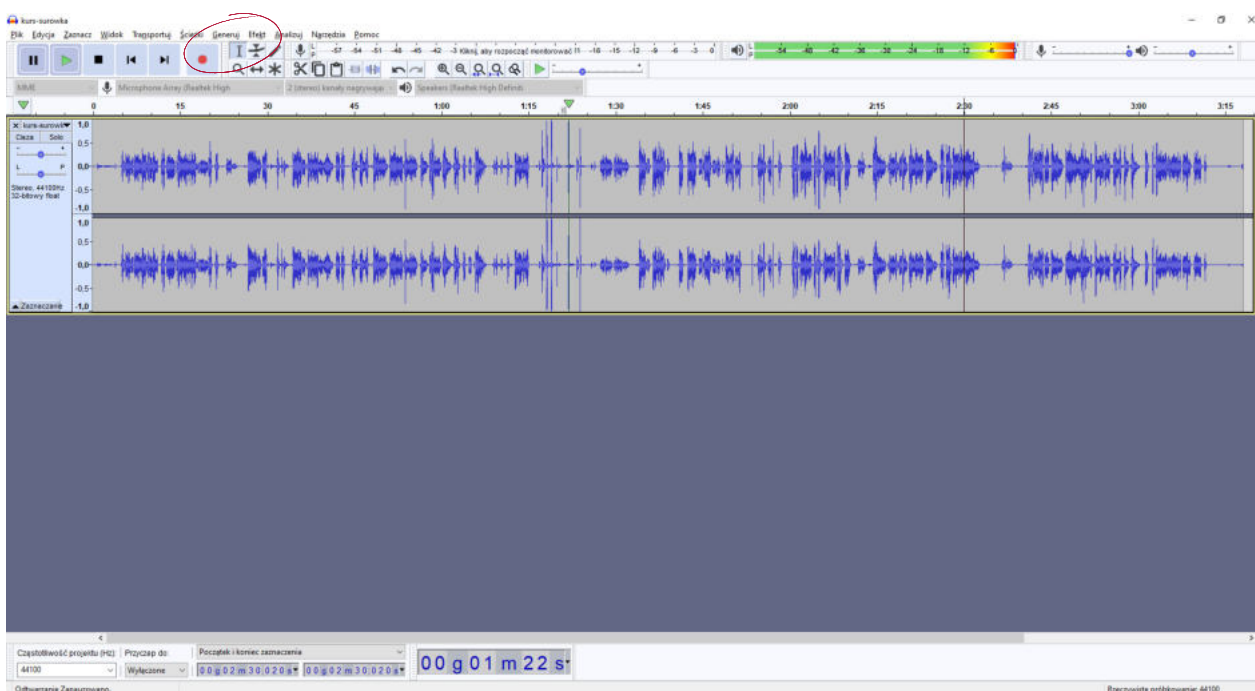
c) zaznaczanie

Dzięki temu, że plik dźwiękowy jest przedstawiony w formie graficznej, łatwiej jest nam nim manipulować. Jeśli chcesz wyciąć jakiś fragment, zamienić chrząknięcie w ciszę, wkleić gdzieś muzykę – graficzny wykres fali sprawia, że jest to bardzo intuicyjne. Najpierw nauczymy się zaznaczać jakiś fragment. Będzie Ci do tego potrzebne narzędzie zaznaczania z Paska Narzędzi. Wygląda jak duża, drukowana litera I, a jej skrót klawiaturowy to **F1**.

Po włączeniu tej funkcji kursor myszki po najechaniu na falę będzie wyglądał właśnie jak duża litera I. Teraz – przytrzymując lewy przycisk myszy – możesz zaznaczyć fragment nagrania.

Kiedy jest już zaznaczony, możesz nim manipulować, używając typowych skrótów klawiaturowych, tj. jednoczesne wciśnięcie przycisków CTRL + C skopiuje go, a CTRL + V wklei tam, gdzie umieścisz kursor. CTRL + X wytnie fragment, przycisk DEL skasuje go kompletnie.

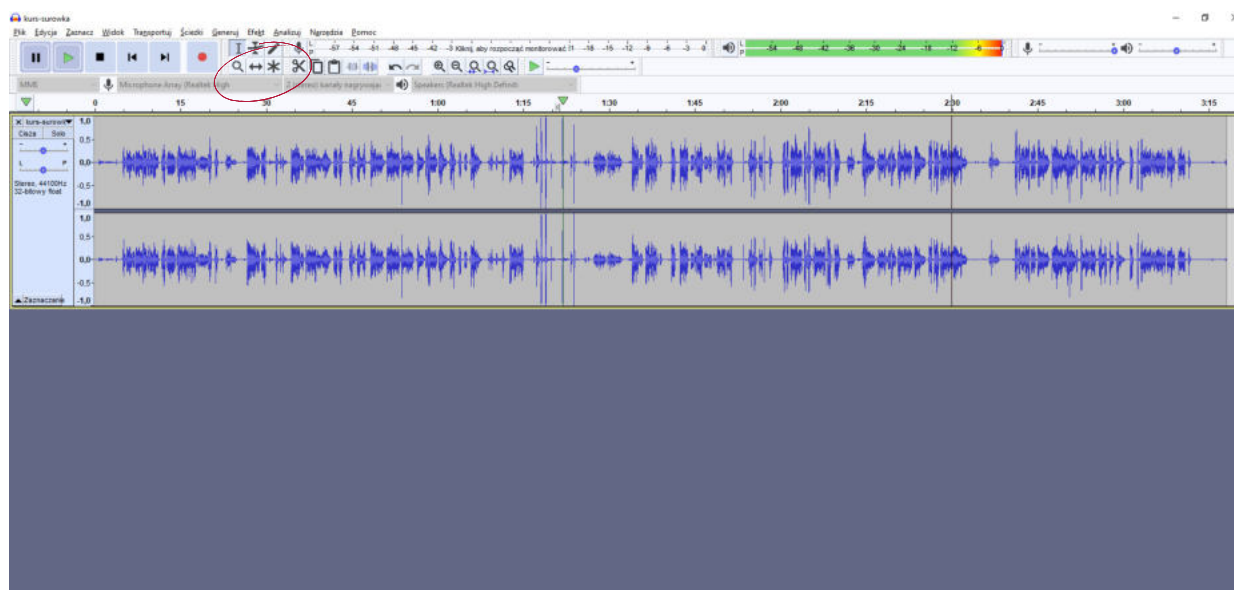
Spróbuj zaznaczyć, a następnie wyciąć chrząknięcia z początku nagrania. Udało się? Świetnie!

III. OBRÓBKA

d) przesunięcie w czasie

Drugie ważne narzędzie z paska narzędzi to „przesunięcie w czasie”. Przycisk wygląda jak strzałka z grotami skierowanymi w prawo i lewo. Po jego wciśnięciu kursor zamieni się na identyczny symbol po najechaniu na falę. Od tej pory możesz cały dźwięk „przesuwać w czasie” – najlepiej to widać, kiedy fala jest zmniejszona. Spróbuj użyć tego narzędzia.

Pozostałe narzędzia z tego paska nie będą Ci potrzebne na tym etapie nauki, chociaż oczywiście możesz je wypróbować i pobawić się ich funkcjonalnościami.

Najważniejsza jest swobodna umiejętność zaznaczania, wycinania, kopiowania oraz wklejania fragmentów. Dlaczego?

Bo ogromna część technicznego przerabiania podcastów polega na fizycznym przestłuchaniu nagrania od początku do końca i:

- wycięciu całych „pomyłonych fragmentów”.
- skopiowaniu sobie „ciszy” i wklejaniu jej zamiast yyyynięć, powtórzeń w stylu „no więc” albo „taak?” czy mlasknięć.
- wklejeniu „ciszy” zamiast gwałtownych wdechów, tak, aby dodać przestrzeni pomiędzy poszczególnymi zdaniami lektora, który „goni” i nie robi przerw.

Z początku obrabianie podcastów może się wydawać szalenie trudne i skomplikowane. Fakt, nie jest to banalne zajęcie, ale duża część opiera się właśnie o takie podstawowe umiejętności jak szybkie zaznaczanie, wycinanie, kopiowanie lub wklejanie fragmentów nagrania, zobaczysz!

III. OBRÓBKA

e) cisza ciszy nierówna

UWAGA! Cisza i „cisza” to dwa różne pojęcia.

Na końcu naszego nagrania jest moment, kiedy Piotr przestaje mówić, ale nadal widać podskakujący zielony pasek na Mierniku odtwarzania. To dlatego, że w prawdziwym życiu nigdy nie znajdujemy się w ciszy KOMPLETNEJ. Nawet zanurzeni w komorze sensorycznej, nadal słyszymy swoje serce i organizm, krew pulsującą w uszach.

Pozwól, że posłużę się przykładem:

Zaznacz fragment nagrania. Najlepiej taki, gdzie lektor nic nie mówi. Następnie idź do menu **GENERUJ** i naciśnij na **GENERUJ CISZĘ**. Zaznaczony fragment automatycznie zamieni się na głuchą, dojmującą, grobową ciszę. Cofnij zaznaczenie kilkanaście sekund wcześniej i wysłuchaj nagrania. Zauważysz, że całkowita cisza brzmi BARDZO NIENATURALNIE, nasze ucho wychwytuje taką dojmującą ciszę niemal tak samo, jakby zamiast niej w nagraniu znajdował się nagły wystrzał z pistoletu. Taka cisza, poza kilkoma sytuacjami, nie powinna pojawiać się w nagraniu, bo będzie ono brzmiało wtedy sztucznie.

Oczywiście jeśli całe nagranie uchwycone jest doskonałym sprzętem ma krystaliczną jakość a w przerwach między zdaniem taka cisza znajduje się niejako naturalnie - nie ma się czym przejmować. Z doświadczenia jednak wiem, że rzadko zdarza się tak dobra jakość.

Nam zależy na "ciszy" takiej właśnie jak cisza z końca nagrania – kiedy lektor nic nie mówi, w tle nie słychać samochodów zza okna, miauczenia kota czy szurnięć odsuwanego krzesła, ale nadal słychać COŚ.

Taka „cisza” jest nam potrzebna do naprawiania surówki od Klienta. Możemy ją wklejać wszędzie tam, gdzie lektor popełni błąd albo gdzie chcemy wydłużyć przerwę między zdaniem.

III. OBRÓBKA

f) redukcja szumów

W przygotowanej przez nas surówce na pewno zauważyłaś – szczególnie słyszalny właśnie na końcu – jednostajny szum. Bardzo, bardzo często słychać go w surówkach od Klienta. Na naszym nagraniu jest za głośny! Jak go usunąć? Nic prostszego!

1. Najpierw przejdź na końcówkę nagrania i zaznacz jego fragment – około dwóch sekund, np. od 3:13 do 3:15.
2. Teraz naciśnij na górne menu **EFEKT** i wybierz **REDUKCJA SZUMU**. Zupełnie jak w pierwszym kroku opisanym w oknie, które pojawiło się na ekranie, musimy uzyskać profil szumu. Ponieważ mamy już zaznaczony fragment nagrania – naciśnij podświetlony przycisk właśnie o tej nazwie.
3. Okno zniknęło i na razie nie nastąpiły żadne zmiany. Teraz wystarczy zaznaczyć całą ścieżkę – np. naciskając w nią dwukrotnie lewym przyciskiem myszy, albo – w przypadku pracy nad tylko jedną ścieżką – naciskając CTRL + A.
4. Kiedy masz już wszystko zaznaczone – znowu menu **EFEKTY > REDUKCJA SZUMU** i wykonujemy krok 2 z okna, które pojawiło się na ekranie. W większości wypadków nie musisz zmieniać wartości, które program automatycznie umieszcza w trzech możliwych polach. Po prostu naciśnij OK. I voila! Szumy opadły prawie do zera, prawda?

Jeśli na tym etapie szum Ci nie przeszkadza, możesz pominąć jego redukcję, aż do końcowego etapu MASTERINGU, gdzie nauczam drugiego sposobu na pozbycie się szumu z surówki.

Teraz używając omówionych funkcji – przestuchaj nagrany przez Piotra plik, pozbądź się chrząknięć i wszystkich jaskrawych błędów, które zostały popełnione specjalnie przy nagraniu.

Kiedy skończysz – przejdziemy do wklejania muzyki. Nie zamykaj Audacity i nie zamykaj ścieżki z głosem lektora, nad którą przed chwilą pracowałaś.

IV. MUZYKA I PRACA NA ŚCIEŻKACH

1. Dodawanie muzyki

Czas nauczyć się wklejać do Twojego projektu muzykę – a co za tym idzie pracować z więcej niż jedną ścieżką.

Czy nadal masz otwartą ścieżkę z głosem lektora?

Do tego kursu dołączony jest plik muzyczny. Jeśli zapisałaś go na swoim komputerze – importuj go do Audacity. Zupełnie tak jak poprzednio, czyli menu **PLIK > IMPORTUJ > DŹWIĘK**.

W rezultacie zobaczysz już nie jedną, ale DWIE otwarte ścieżki dźwięku. Audacity automatycznie pomniejszy wszystko tak, aby pasowało do Twojego ekranu.

Możemy teraz przećwiczyć dwie rzeczy:

1. Dodawanie muzyki na początku nagrania.
2. Dodawanie muzyki jako tło dla lektora.

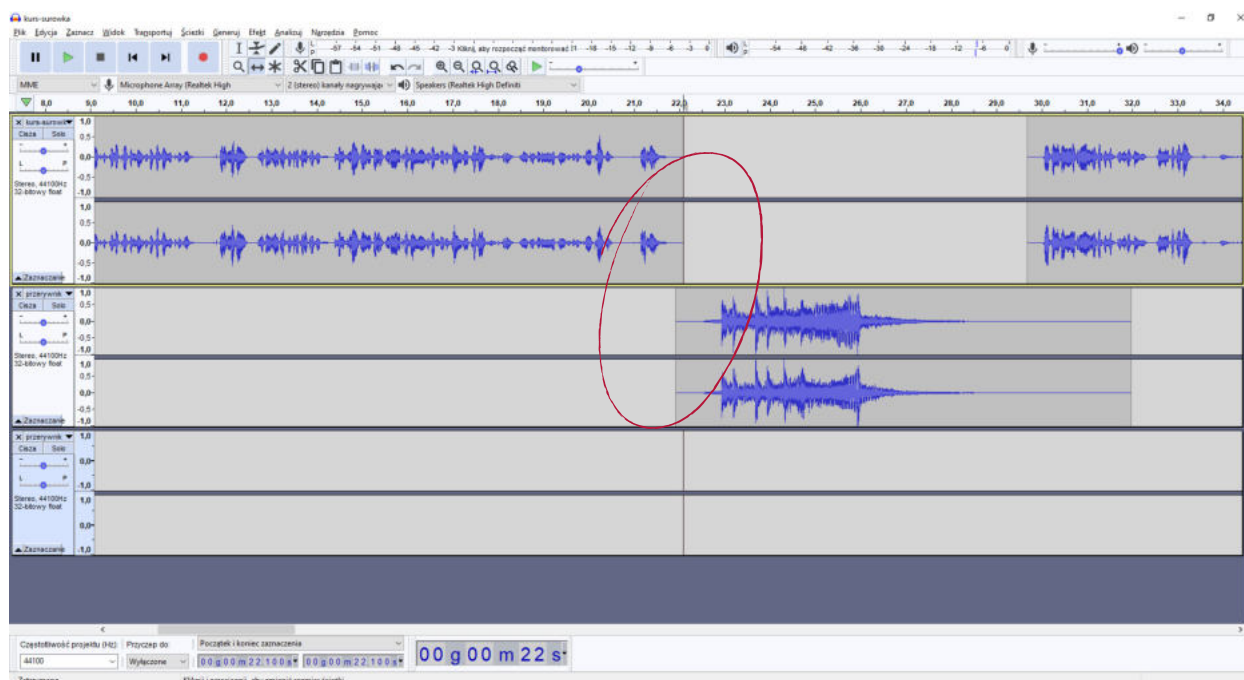
Kiedy już nauczysz się manipulować ścieżkami, nie będzie miało wielkiego znaczenia, gdzie dokładnie chcesz dodać fragment muzyki – czy na początku nagrania (kiedy np. klient dostarczy Ci muzyczne intro), czy na końcu nagrania (pożegnanie w formie outro) czy gdzieś w środku (kiedy będziesz dodawać reklamę od sponsora albo krótki przerywnik dźwiękowy między poszczególnymi częściami podcastu).

IV. MUZYKA I PRACA NA ŚCIEŻKACH

a) dodawanie muzyki na początku lub końcu nagrania

Kluczowe jest Narzędzie do Przesuwania w Czasie (F5) – to, które wygląda jak strzała z dwoma grotami. Wystarczy, że – używając tego narzędzia – tak przeniesiesz nagranie, aby jego początek nachodził na koniec muzyki. Postaraj się zrobić to tak, aby słowa lektora zaczynały być słyszalne, kiedy rozbrzmiewają ostatnie akordy muzyki – wtedy całość brzmi płynnie, a nie jak elementy sklejące przez amatora.

Podobnie z muzyką na końcu – wystarczy tak przesunąć muzykę, aby fala dźwiękowa utworu zaczynała się tam, gdzie kończy się graficzne przedstawienie głosu lektora.

b) dodawanie muzyki w środek nagrania

Najpierw musimy rozdzielić falę pliku dźwiękowego. Umieszczamy kursor w miejscu, w którym chcemy wstawić muzykę i naciskamy CTRL + I (I jak Irena). W tym miejscu dźwięk został przecięty i jego część możemy przesunąć za pomocą znajomego już narzędzia **Przesunięcia w Czasie**. Tak manipulujemy ścieżką, żeby zrobić miejsce, w które będzie pasowała muzyka ze ścieżki poniżej (którą też przesuwamy tym samym narzędziem).

IV. MUZYKA I PRACA NA ŚCIEŻKACH

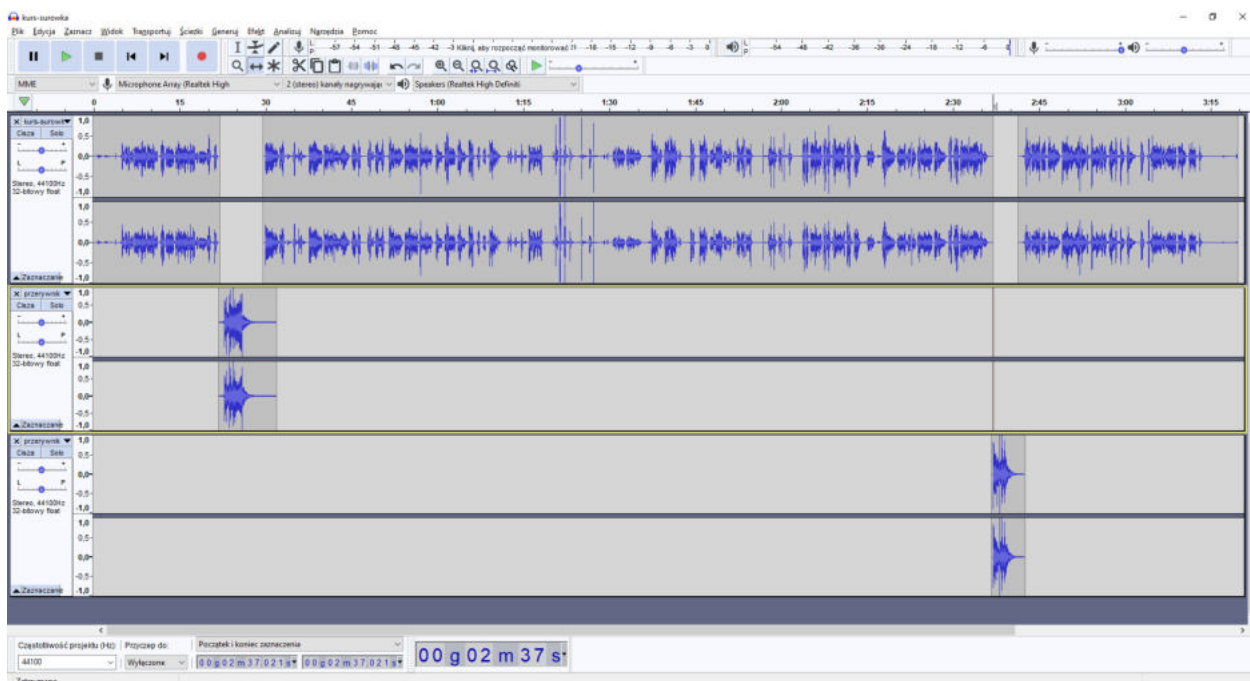
b) wstawianie muzyki w środek nagrania

A co z dodaniem muzyki do środka surówki od Klienta?

1. Najpierw musimy rozdzielić falę pliku dźwiękowego. Umieszczamy kursor w miejscu, gdzie chcemy wstawić muzykę i naciskamy CTRL + I (I jak Irena).
2. W tym miejscu dźwięk został przecięty i jego część możemy przesunąć za pomocą znajomego już narzędzia Przesunięcia w Czasie. Tak manipulujemy ścieżką, żeby zrobić miejsce, w które będzie pasowała muzyka ze ścieżki poniżej (którą też przesuwamy tym samym narzędziem).

Takie działanie jest potrzebne, kiedy w środek podcastu trzeba wstawić na przykład reklamę od sponsora. Albo przerywnik dźwiękowy, czyli tzw. bumper lub inaczej logo – króciutki dzingiel, który będzie oddzielał poszczególne myśli albo części podcastu. Dzięki niemu łatwiej o usystematyzowanie treści, które ma do przekazania lektor – no i wprowadza pewien ciekawy element dla przetamania jednostajnego dźwięku ludzkiego głosu.

Do tego kursu załączam dwa przerywniki dźwiękowe – pamiętaj, żeby używać ich tylko do ćwiczeń kursu, a nie w swoich przyszłych projektach!

IV. MUZYKA I PRACA NA ŚCIEŻKACH

Prawda, że wstawianie muzyki w środek nagrania jest łatwe? W ten sposób możesz manipulować wieloma, a nie tylko dwoma ścieżkami – można wtedy poszczególne ścieżki porównać do prętów staromodnego liczydła, na którym przesuwasz korale dźwięków. Z tą różnicą, że zamiast osiągnąć wynik działania arytmetycznego, używalibyśmy tego liczydła do takiego ułożenia dźwięków, aby między nimi nie powstawała niepotrzebna cisza – a jeden fragment czy muzyka płynnie przechodził w drugi.

c) wstawianie muzyki w tło

Tutaj też musimy manipulować przesunięciem dźwiękiem w czasie, ale ważniejszy jest poziom głośności. Musimy na tyle ściszyć ścieżkę z muzyką, aby głos lektora był wyraźny. Jak to zrobić? Porozmawiajmy właśnie o poziomie głośności.

2. Ustawianie głośności

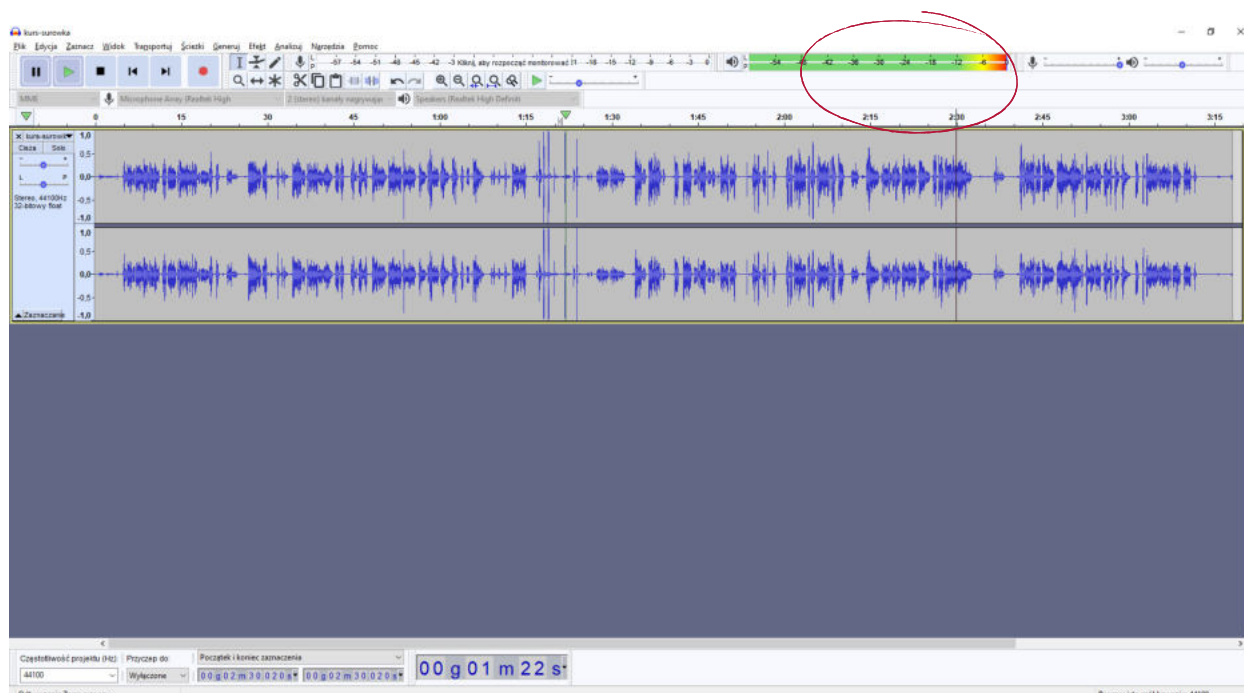
Przerabiając Podcast (lub jakikolwiek inny plik dźwiękowy) pamiętaj o dwóch rodzajach poziomu głośności, jaki musisz brać pod uwagę w swojej pracy. Głośność OBIEKTYWNA i głośność SUBIEKTYWNA.

Tą drugą doświadczasz tylko Ty, odtwarzając plik dźwiękowy na SWOIM komputerze, w SWOICH słuchawkach, z pokrętką dźwięku w głośnikach ustawionych odpowiednio do Twoich preferencji.

Nie ma ona nic wspólnego z OBIEKTYWNA głośnością, jaką ma dany plik dźwiękowy. Ta OBIEKTYWNA głośność jest niejako zapisana w pliku i z taką głośnością będzie on odtwarzany „z automatu” na wszystkich innych komputerach oraz urządzeniach.

Przeprowadźmy eksperyment. Wyłącz w swoim komputerze dźwięk – np. wyłączając głośniki. Teraz, z wyłączonymi głośnikami, zacznij odtwarzać plik dźwiękowy w Audacity. Zauważysz, że po naciśnięciu PLAY zielony pasek głośności odtwarzania nadal skacze w pasku miernika Audacity – mimo że Ty nic nie słyszysz w wyłączonych głośnikach! To jest właśnie obiektywna głośność.

IV. MUZYKA I PRACA NA ŚCIEŻKACH

Skoncentruj się na tym skaczącym, zielonym pasku. Najbardziej optymalny poziom głośności to taki, który oscyluje gdzieś koło -6 dB., czyli czasami czubek paska robi się żółty, a bardzo rzadko czerwony (i nigdy nie dochodzi do końca skali!!).

Mówię Ci o tym, abyś nie myślała, że skoro surówka od Klienta huczy Ci w słuchawkach tak, że nie da się jej słuchać, wystarczy przyciszyć słuchawki. To nie rozwiąże Twojego problemu! Trzeba zmienić głośność samego nagrania!

Jak to zrobić? Jak zmienić głośność ścieżki, czyli np. podgłośnić cichego lektora, albo ściszyć muzykę tak, żeby stanowiła ładne tło do wypowiedzi spikera?

Spójrz na śnieżkę. Po jej lewej stronie jest okno, na którym – m.in. widzisz napis **CISZA**, oraz dwa suwaki – z których górny ma MINUS oraz PLUS. To właśnie za jego sposobem zwiększa się obiektywną głośność danej ścieżki. Pobaw się, zmieniając głośność poszczególnych ścieżek. O ile musisz ściszyć muzykę, aby była przyjemnym dla ucha tłem wypowiedzi? O ile musisz podgłośnić wypowiedź lektora, aby skaczący zielony pasek zbliżył się do optymalnego -6 dB.? Pewnie zauważysz, że już małe zmiany, o 2 lub 3 dB. przynoszą duże rezultaty.

Przycisk **CISZA** wycisza daną ścieżkę. Jest to przydatne kiedy pracujesz nad wieloma nachodzącymi na siebie ścieżkami, a chcesz posłuchać tylko jednej. Pamiętaj, tylko żeby przed zmiksowaniem wszystkich ścieżek (co jest tożsame ze spłaszczeniem warstw obrazka w Photoshopie), odznaczyć przycisk CISZA tam, gdzie ma być słyszalny dźwięk.

V. EFEKTY

Audacity oferuje dużo ciekawych efektów przydatnych przy edycji plików dźwiękowych. Podcast jest jednak specyficznym utworem – nie przydadzą Ci się do niego takie efekty jak zniekształcający Wahwah, czy efekt Echa. Z menu efekty – oprócz „normalizuj” i „redukcja szumu”, którymi równie dobrze zajmie się w czasie masteringu nagrania Auphonic, przydatne będą dwa: ściszenie i zgłosnienie.

a) Ściszenie, czyli fade out,

To efekt płynnego zanikania zaznaczonego fragmentu dźwięku. Dzięki niemu dźwięk nie urywa się nagle jak obcięty nożem, ale rozptywa łagodnie. Najlepiej stosować go na końcu ścieżki lub w miejscu, w którym chcesz, aby dźwięk płynnie i w miarę niezauważenie przeszedł w ciszę.

Jak go użyć? Zaznacz fragment nagrania i z menu **EFEKTY** wybierz **ŚCISZENIE**. Jeszcze ładniej zabrzmi jeśli na końcu wybranego fragmentu wkleisz kawałek ciszy i zaznaczysz łącznie z fragmentem przed użyciem efektu – cisza będzie wtedy pełniejsza. Prawda, że łatwe?

b) zgłosnienie, czyli fade in

Identycznie używany jak ściszenie, z tym że jego rezultat jest odwrotny – z ciszy łagodnie przechodzimy w dźwięk. W konsekwencji ten efekt najlepiej sprawdza się na początku nagrania lub ścieżki, kiedy chcemy, aby np. muzyka pojawiła się płynnie w głośnikach, a nie nagle wybuchła z całą mocą.

90% pozostałych dostępnych efektów nie będzie potrzebna przy przerabianiu podcastów. Oczywiście możesz się nimi pobawić, żeby samodzielnie je przetestować. Na pewno znajdziesz zabawne sposoby zamienienia głosu w mroczne szepty rodem z horrorów. Ale nie licz, że odkryjesz jakieś magiczne narzędzie, które z pliku dźwiękowego nagranych niechłujnie, pełnego stukotu, szmeru i błędów, zrobi kryształ.

Przerabiając podcasty, warto pamiętać, że nie jesteśmy magikami. Jeśli surówka, którą dostajesz od Klienta, jest przygotowana w tak bardzo nieprofesjonalny sposób, że musisz sięgać po triki jakich nie ma w tym kursie, może warto porozmawiać o tym z Klientem nad poprawą jakości nagrywania? Lepszy mikrofon, wyciszenie otoczenia poprawi jakość nagrania lepiej niż jakiekolwiek efekty.

V. EFEKTY

Twój czas to pieniądze Klienta. Wy tłumacz mu, że czasami przygotowanie po raz kolejny nagrania, z mniejszą ilością błędów, będzie dla niego po prostu tańsze – a przy okazji przyjemniejsze w odbiorze dla jego słuchaczy.

Poza tym – jeśli chcecie współpracować na dłużej – warto "nauczyć" Klienta, żeby nie nagrywał podcastów „w biegu”, bo akurat znalazł pięć minut wolnego między innymi obowiązkami.

Chociażbyś umiała zdziałać cuda przy edycji dźwięku, to pośpiech, niechlujstwo, niepokój, które słychać w głosie lektora, odbiorca wychwytuje od razu! Z kolei kiedy lektor jest spokojny, nie spieszy się, uśmiecha do mikrofonu – nawet jeśli Twoja edycja będzie miała niedociągnięcia, to odbiorca będzie czerpał przyjemność ze słuchania.

VI. ZAPIS NAGRANIA

Zanim zabierzemy się do pracy – zapisz swój projekt, żebyś w przyszłości miała zachowaną wersję podzieloną na ścieżki – gdyby Klient prosił o jakieś drobne poprawki.

a) Miksowanie ścieżek

Kiedy już pozbyliśmy się szumu, wycięliśmy wszystkie błędy, ustawiliśmy odpowiednią głośność ścieżek, odpowiednio rozmieściliśmy muzykę i przerywniki w dodatkowych ścieżkach w odniesieniu do pliku ze słowami lektora – czas zmiksować efekt naszej pracy i zapisać jako plik MP3.

1. W tym celu upewnij się, że na wszystkich ścieżkach, które mają być słyszalne, przycisk CISZA nie jest wciśnięty.
2. Następnie zaznacz wszystkie ścieżki, np. naciskając CTRL + A. Powinny podświetlić się na jaśniejszy kolor. Możesz oczywiście ręcznie zaznaczyć każdą ścieżkę, dwukrotnie klikając w nią lewym przyciskiem myszy, ale kiedy masz WIELE ścieżek w skomplikowanym projekcie kombinacja CTRL + A niejako z automatu wyklucza możliwość popełnienia błędu i ominięcia któregoś z nich.
3. Teraz idziemy do menu **ŚCIEŻKI > MIKSUJ > MIKSUJ I PRZETWARZAJ DO NOWEJ ŚCIEŻKI**. Po naciśnięciu tej funkcji pod wszystkimi naszymi ścieżkami pojawi się nowa, na której wszystkie dźwięki zostały zmiksowane w jedną ścieżkę.
4. Teraz wystarczy usunąć przyciskiem X (lub klawiszem DEL na klawiaturze, lub poleceniem **USUŃ ŚCIEŻKI** z menu **ŚCIEŻKI**) wszystkie pojedyncze ścieżki – tak, aby została tylko ta nowa, zmiksowana.

Przesłuchaj fragment czy na pewno wszystko ok. Jesteś coraz bliżej końca swojej pracy!

VI. ZAPIS NAGRANIA

b) zapis pliku mp3

1. Zaznacz nową ścieżkę, wejdź do menu **PLIK > EKSPORTUJ > EKSPORTUJ JAKO MP3**.
2. Pojawi się nowe okno, w którym wybierasz lokalizację i nazwę pliku, który tworzysz i decydujesz o opcjach formatu zapisu. W celu stworzenia podcastu użyj tych optymalnych, czyli:
 - Tryb szybkości transmisji: STAŁA
 - Jakość: 128 kbps - nie ulegaj złudzeniu, że większa jakość będzie oznaczała lepsze nagranie. Podcasty mają być umieszczane w Internecie, więc ważna jest waga docelowego pliku, a im wyższa jakość, tym plik jest cięższy. Na większości popularnych serwisów do umieszczania podcastów te większe pliki I TAK ZOSTANĄ ZMNIEJSZONE do 128 kbps.
 - Prędkość zmian: szybka
 - Tryb kanałów: stereo
3. Teraz wciśnij przycisk **ZAPISZ**. Pojawi się drugie okno, w którym możesz zapisać znaczniki Metadanych. Jeśli któreś pole zawiera jakieś informacje – skasuj je. Znaczniki meta danych będziemy ustawiali w innym programie. W późniejszej części kursu wyjaśnię też, czym w ogóle są dane meta. Teraz po prostu naciśnij OK.
4. Pamiętaj, że próbkowanie ma wynosić 44100 Hz. Gdyby wyskoczył Ci na tym etapie komunikat na ten temat, wybierz właśnie tę wartość, inaczej końcowy efekt będzie dziwnie spłaszczony.

Brawo! W wybranym przez Ciebie miejscu pojawił się plik mp3 z podcastem.

VII. MASTERING

Co to jest ten MASTERING, o którym gdzieś już pewnie słyszałaś w kontekście obróbki dźwięku? Zajrzyjmy do Wikipedii:

„Mastering – końcowy etap procesu realizacji produkcji muzycznej, podczas którego wydobywa się niuanse brzmieniowe realizowanego materiału. Ma to na celu ujednolicenie brzmienia wszystkich utworów (...) oraz dostosowanie brzmienia materiału do obowiązujących standardów.”

Brzmi skomplikowanie, prawda? Na szczęście nie żyjemy w analogowej epoce dźwięku łupanego i mamy Internet, w którego zakamarkach znajdziesz program o nazwie **AUPHONIC**.

<https://auphonic.com> jest serwisem, który pozwala Ci na końcowe przygotowanie plików pod względem ich jakości. W podstawowej wersji jest darmowy, a jego algorytmy potrafią AUTOMATYCZNIE zdziałać cuda.

1. Zakładanie konta na Auphonic

Po wejściu na stronę należy stworzyć konto: naciśnij na przycisk **SIGN UP** w górnym, prawym rogu ekranu. Serwis jest po angielsku, ale intuicyjnie powinnaś wiedzieć, które pola należy wypełnić.

Wybierz swoją nazwę użytkownika, wpisz adres email i hasło. Potem zaloguj się na pocztę i odnajdź email o tytule „Welcome to Auphonic!” z linkiem confirmacyjnym (UWAGA! Może być w folderze SPAM!)

Po naciśnięciu na link przekieruje Cię na stronę Auphonic. Zaloguj się, naciskając na **LOG IN** w górnej, prawej części ekranu. Wpisz dane logowania. W ten sposób znajdziesz się na głównym oknie Auphonic. W darmowej wersji programu masz do wykorzystania dwie godziny przerabianych plików – jesteś o tym informowana przez liczbę 2h (od angielskiego hour, czyli godzina). Im więcej plików będziesz poddawać przeróbkom, tym szybciej zlecą te dwie godziny do wykorzystania. Zostaną one zresetowane za miesiąc i będziesz mogła zacząć od nowa.

Docelowo, żeby nie martwić się ograniczeniem czasowym, możesz wykupić płatną wersję w różnych możliwych pakietach godzinowych płatnych co miesiąc, albo... założyć następne darmowe konto z innego adresu e-mail.

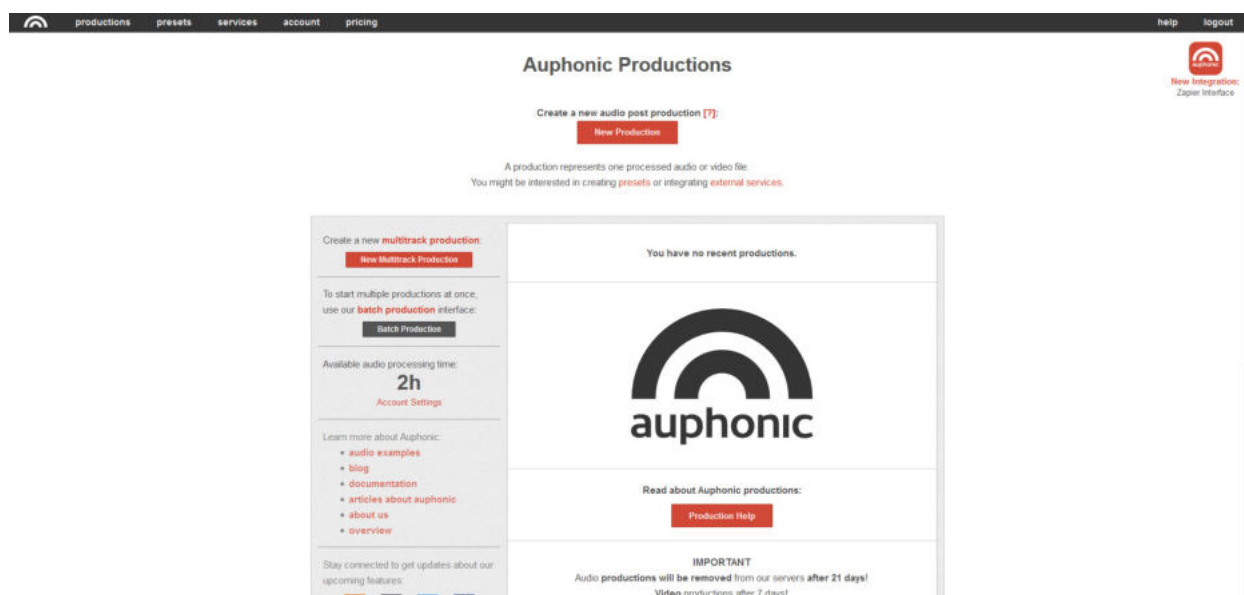
VII. MASTERING

2. Praca w Auphonic

Naciskamy przycisk **NEW PRODUCTION** i pojawia się strona z wieloma polami do wypełnienia.

Tutaj w dziale **AUDIO OR VIDEO SOURCE** po naciśnięciu **BROWSE** wybieramy nasz plik mp3.

Poniżej możesz wypełnić podstawowe meta dane, czyli **BASIC METADATA**, oraz rozszerzone meta dane, czyli **EXTENDED METADATA**. Możesz również ominąć ten krok, gdyż meta danymi zajmiemy się na koniec w innym programie.

VII. MASTERING

Najważniejsze są dwa działy poniżej:

- Pierwszy to **OUTPUT FILES**, gdzie ustawiasz – znowu format (mp3), bitrate (128 kbps) i ending mp3.
- Drugi to **AUDIO ALGORITHMS**, gdzie automatycznie zaznaczone są takie funkcje jak ADAPTIVE LEVELER, FILTERING, LOUDNESS NORMALIZATION, a LOUDNESS TARGET jest ustawiony na -16 LUFS (podcasts and mobile), czyli dokładnie taki wynik, o jaki nam chodzi.

W większości wypadków to wystarczy. Jeśli jednak w surówce od Klienta, na której pracowałaś, były duże szумы w tle, a Ty nie użyłaś efektu REDUKCJA SZUMU, możesz na tym etapie zaznaczyć jeszcze **NOISE AND HUM REDUCTION**. Potem naciśnij **START PRODUCTION**, plik zostanie wysłany na serwer i przerobiony. Kiedy będzie gotowy musisz go ściągnąć przyciskiem **DOWNLOAD**.

The screenshot shows a web interface for audio mastering. At the top, there are fields for 'License (Copyright)', 'License URL', and a 'Create a License' button. Below this is a 'Tags (comma separated)' field. The 'Chapter Marks' section has a note: 'for all audio formats and exported to SoundCloud, YouTube'. The 'Output Files' section is expanded, showing a table with columns: Format, Bitrate, Filename Suffix, Ending, Mono, and Split Chapters. The first row is selected, showing 'MP3', '128 kbps (~49MB)', an empty suffix, 'mp3', and checkboxes for 'Mono' and 'Split Chapters'. Below the table is an 'Add Output File' button and an 'Output File Basename (no extension)' field. The 'Speech Recognition' section is collapsed. The 'Publishing / External Services' section lists 'Dropbox, (S)FTP, YouTube, SoundCloud, Libsyn, Archive.org, ...'. The 'Audio Algorithms' section is expanded, showing a grid of checkboxes: 'Adaptive Leveler' (checked), 'Loudness Normalization' (checked), 'Filtering' (checked), and 'Noise and Hum Reduction' (unchecked). To the right of these checkboxes is a section for 'Advanced Parameters Beta' (disabled), which includes a 'Loudness Target' dropdown set to '-16 LUFS (Podcasts and Mobile)' and a 'Reduction Amount' dropdown set to 'Auto'. At the bottom, there are two red buttons: 'Save' and 'Start Production'.

VIII. PRZYGOTOWANIE DO PUBLIKACJI

1. Metadane i okładka

Metadane to strukturalizowane informacje zawarte w samym pliku, odnoszące się do jego autora, tytułu, daty powstania i tym podobnych rzeczy. W większości programów zapisywane są automatycznie – ale często przypadkowo. Na przykład jeśli nazwa Twojego użytkownika na Windowsie to Kot1234, może się zdarzyć, że któryś z programów „zaciągnie” te informacje to danych meta obrabianego pliku – nie będzie to wyglądało zbyt profesjonalnie, prawda?

Ustal z Klientką brzmienie poszczególnych informacji meta – tak, aby w każdym kolejnym odcinku podcastu były podobne. Dokładne brzmienie tytułu, jak ma być określony wykonawca, itp.

Również przedyskutujcie, jak ma wyglądać okładka. Okładkę możesz zrobić np. w Canvie. Ma ona postać pliku graficznego, najlepiej w formacie PNG albo JPG, o wymiarach kwadratu. Wielu podcasterów rekomenduje duże rozmiary okładek, np. 3000×3000 px, chociaż w praktyce doskonale sprawdzają się małe okładki np. 800x800px i rozdzielczości 72 pikseli na cal. Nie może być za duża, ponieważ ciężar pliku graficznego zostanie dodany do pliku mp3 – a już ustaliliśmy, że chcemy, aby mp3 było stosunkowo lekkim plikiem.

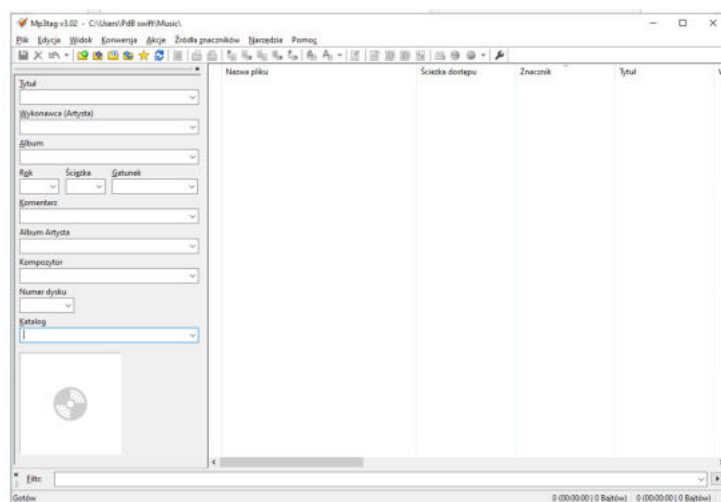
Wykonując grafikę pamiętaj, że często okładka będzie wyświetlała się jako mały kwadracik – na pulpicie albo na ekranie smartfona. Warto więc, aby nie było na niej zbyt dużo szczegółów i kolorów. Niech napis będzie duży, rozpoznawalny na pierwszy rzut oka. Po prostu pomniejsz okładkę tak, aby na ekranie wyświetlała się jako kwadracik o dwu/trzy centymetrowych bokach. Czy na pierwszy rzut oka można rozpoznać tytuł?

Jest wiele programów do ustawiania metatagów. Ja bardzo lubię niemiecki **mp3tag**, który ma również polski interface. Program jest dostępny jako freeware na <https://www.mp3tag.de/en/>

Wersja na MACa jest dostępna przez emulator WINE – nie znam żadnego porównywalnego programu w systemie operacyjnym iOS. Twórcy mp3tag deklarują prace nad wersją natywną dla MACa, ale trudno powiedzieć, kiedy projekt wyjdzie z fazy beta.

VIII. PRZYGOTOWANIE DO PUBLIKACJI

Po ściągnięciu pliku exe, zainstalowaniu go na komputerze i włączeniu programu, mp3tag może automatycznie zaciągnąć wiele plików audio do głównego okna. Jeśli tak się zdarzy – naciśnij na którykolwiek z nich lewym przyciskiem myszy, zaznacz wszystkie CTRL + A i skasuj z okna klawiszem DEL. Nie martw się – ta operacja skasuje te pliki tylko z okna programu mp3tag, a nie z dysku twardego.

Teraz do tego samego głównego okna przeciągnij swój plik mp3. Następnie zaznacz go, klikając na nazwę lewym przyciskiem myszy – zaznaczy się na niebiesko. Możesz już zacząć wpisywać metadane: tytuł, wykonawcę, rok wydania, gatunek, itp.

W dolnym lewym rogu widzisz dość duży kwadrat, który ma w środku ilustrację przypominającą płytę CD. To tu przeciągnij plik z okładką podcastu. Teraz naciśnij jeszcze „**zapisz znacznik**” – czyli ikonkę ze staromodną dyskietką i już! Gotowe!

Twój plik ma zapisane znaczniki meta! Jest gotowy do oddania Klientowi (chyba że zlecono Ci również publikację).

IX. PODCAST Z VIDEO

1. Import dźwięku z pliku video

Czasami zdarza się, że Klient przesyła nam surówkę pod postacią pliku VIDEO, a nie AUDIO.

Dzieje się tak, kiedy na przykład podcast ma formę rozmowy i dostajemy do obróbki nagranie np. z Zoom. Często też nasz Klient chce – oprócz plików do słuchania – umieścić nagranie video z wywiadu na swoim kanale na youtube. Podobnie jak robię to ja, w cyklu "Porozmawiajmy o Wirtualnej Asyście"

Jak z pliku video wydłubać ścieżkę dźwiękową, nad którą będziemy pracowali?

Darmowe konwertery on-line mogą okazać się grzaskim gruntem. A to pozwalają na darmowe konwertowanie jednego pliku na dobę, w dodatku o ograniczonym rozmiarze. A to dodają jakiegoś reklamowego dżingla, którego trudno jest się pozbyć z przekonwertowanego pliku. Albo obcinają jakość gotowego pliku.

Możesz poprosić klienta o wystanie samego audio – jeśli wywiad był nagrywany w Zoom, program zarejestrował oprócz video, ścieżkę audio.

W innym wypadku możesz wykorzystać Audacity. Jest jednak pewien problem. Aby otwierać w nim pliki video, musimy zainstalować dodatkową bibliotekę – o nazwie FFmpeg import/export (aktualna wersja kiedy to piszę to wersja 2.2.2).

a) DLA WINDOWS:

Jeśli znasz angielski możesz przeczytać o instalacji biblioteki w podręczniku samego Audacity

https://manual.audacityteam.org/man/installing_ffmpeg_for_windows.html

Zespół Audacity wyjaśnia, że ze względu na prawa autorskie nie może automatycznie dodawać tej biblioteki do instalatora. Musisz zrobić to samodzielnie – wejdź na stronę <https://lame.buanzo.org/#lamewindl> i ściągnij plik ffmpeg-win-2.2.2.exe (lub nowszy, jeśli od tego czasu pojawiła się nowsza wersja) tuż pod napisem FFmpeg 2.2.2 Binary for Windows, compatible with Audacity 2.0.6 and later.

IX. PODCAST Z VIDEO

Zainstaluj ten plik, ignorując ostrzeżenia systemu operacyjnego o „nieznanym autorze”. Jeśli miałaś włączony Audacity – zresetuj go. Brawo! Od tej pory możesz otwierać filmy, które automatycznie będą przedstawiane pod znajomą już, graficzną postacią fali.

b) Dla MaCa:

Instrukcja, z aktualnymi linkami jest tutaj:

https://manual.audacityteam.org/man/installing_ffmpeg_for_mac.html

Ze strony <https://lame.buanzo.org/#lameosx64bitdl> ściągnij plik `ffmpeg_64bit_osx.pkg` i przejdź przez proces instalacji. Po zrestartowaniu Audacity powinien automatycznie wykryć bibliotekę.

c) Ustawienia

Jeśli nadal nie możesz otwierać filmów w Audacity, to znaczy, że program NIE WYKRYŁ automatycznie zainstalowanej biblioteki.

Miejsce, gdzie chcesz zerknąć to USTAWIENIA. Wejdiesz tam skrótem CTRL + P, albo w menu EDYCJA kliknij USTAWIENIA na samym dole.

Naciśnij na odnośnik BIBLIOTEKI. Teraz możesz wymusić na Audacity odnalezienie zainstalowanych bibliotek naciskając USTAL. Zrobi to sam, albo możesz mu wskazać biblioteki ręcznie na swoim dysku twardym. Teraz już na pewno wszystko skończyło się sukcesem.

Menu USTAWIENIA jest bardzo ciekawym miejscem do szybkiego pobuszowania. Na tym etapie znajomości programu nie musisz zmieniać ustawień fabrycznych. Po prostu przyjrzyj się, jakie opcje daje Ci Audacity! Np. jeśli zostawiasz sobie obróbkę podcastów na wieczór lub na noc, prawdopodobnie docenisz możliwość zmienienia interfejsu programu na CIEMNY, przez co będzie mniej męczył oczy. Sprawdź USTAWIENIA > INTERFACE > i zmień MOTYW z „JASNY” na „CIEMNY”. Zatwierdź, zmiany klikając OK. Prawda, że ładny?

X. MUZYKA

Może się zdarzyć, że zostanie Ci zlecone przez Klienta znalezienie odpowiedniej muzyki lub plików dźwiękowych do użycia w podcaście Klienta. Gdzie szukać dobrej muzyki, która ma odpowiednie licencję?

1. Skąd pobierać muzykę?

Doskonałe miejsca to – niestety płatne:

- <https://www.epidemicsound.com/>
- <https://artlist.io>

- na obu tych serwisach zapisujesz się na roczną subskrypcję.

- <https://audiojungle.net/>
- <https://elements.envato.com/>

- gdzie masz mniejszy wybór, ale pojedyncza subskrypcja pozwala również na ściąganie filmów, zdjęć i innych przydatnych (choć ograniczonych) zasobów.

<https://www.premiumbeat.com/>

- należący do giganta shutterstock. Tutaj możesz zdecydować się na wykupienie pojedynczych ścieżek.

Możesz również poszukać na stronach ROYALTY FREE, gdzie nie trzeba płacić za utwory:

- <http://beta.ccmixter.org/>
- <https://freesound.org/>
- <https://freemusicarchive.org/>

Pamiętaj jednak, żeby dokładnie sprawdzić licencję danego pliku. Fakt, że jest za darmo, wcale nie oznacza, że jego twórca chce pozostać całkiem anonimowy. Być może licencja zawiera zapis **NonCommercial** – czyli autorzy nie wyrażają zgody na komercyjne użycie, albo zapis o **Attribution** – w tym przypadku można wykorzystywać i dowolnie remiksować utwór, pod warunkiem jasnego zaznaczenia kto jest autorem/wykonawcą oryginalnego utworu.

XI. PLATFORMY PODCASTOWE

To, na jakiej platformie słuchamy podcastu, nie zawsze równa się z tym, gdzie go umieścimy. Używasz Spotify? Albo iTunes? To dwie najpopularniejsze aplikacje do odsłuchiwania audio. Żeby nasz podcast został na nich opublikowany, umieszczamy go w zupełnie innym miejscu.

Do wyboru mamy kilka popularnych serwisów. Różnią się one głównie ceną oraz pojemnością w danej subskrypcji.

Po założeniu konta, tworzony jest kanał RSS, który możesz opublikować na stronie internetowej. Dzięki temu czytelnicy mają podgląd na ostatnie publikacje podcastowe.

a) Gdzie publikować?

- **Spreaker** - Bezpłatny w ograniczonym zakresie i pojemności (do 5 godzin). W płatnej wersji (Broadcaster) można publikować podcasty niepubliczne, np. na potrzeby kursów.
- **Anchor.fm** - Konto bezpłatne w nielimitowanym zakresie. Tworzy kanały i publikuje automatycznie podcasty prawie we wszystkich popularnych serwisach, (np. iTunes wymaga ręcznego działania).
- **SoundCloud** - Podobnie jak Spreaker, jest bezpłatny tylko w ograniczonej pojemności i zakresie (3 godziny) i również ma opcję publikacji ukrytych podcastów. Podcasty możesz osadzać na swojej stronie, podobnie jak filmy z YouTube. SoundCloud utworzy elegancką miniaturę.
- Acast - darmowy, bez limitu danych z kanałem RSS.

b) Aplikacje do słuchania

Jak pisałam wyżej, programy do publikacji podcastów automatycznie dodają je na różnego rodzaju platformy do słuchania. Musisz jednak najpierw założyć tam konta:

- iTunes: podcastsconnect.apple.com
- Spotify: podcasters.spotify.com
- Stitcher: stitcher.com/content-providers

XI. PLATFORMY PODCASTOWE

Inne aplikacje:

- Google Podcasts
- Breaker
- Castbox
- Overcast
- Pocket Casts
- RadioPublic

Dlaczego nie bezpośrednio na stronie internetowej?

Przede wszystkim dlatego, że stronę należy najpierw zoptymalizować pod podcasty, na czym może ucierpieć prędkość strony. Ponadto, dobrze wiemy, że mogą zdarzać się awarie, a nic tak nie odstrasza jak nie działająca, lub długo ładująca się strona.

Zdecydowanie radzę korzystać z publikacji poprzez umieszczenie kanału RSS na swoim WordPressie.

X. WYCENA

1. Ile kosztuje obróbka podcastu?

Jak z większością działań możesz za swoją pracę rozliczać się albo PROJEKTOWO, albo za CZAS, jaki włożysz w produkcję. Oba typy rozliczenia mają swoje plusy i minusy. W branży popularniejszy jest jednak drugi sposób.

Rozliczając się projektowo, musisz Klientowi dać jakieś opcje. Najczęstsze opierające się o długość surówki. I tak w przypadku podcastu krótszego niż 30 minut obróbka kosztuje około 150 zł netto. Typowa stawka za surówkę o długości od 30 do 60 minut to już 250 zł netto.

Możliwe są również usługi dodatkowe, takie jak:

1. Wykonanie notatek do odcinka – z zarysem głównych, poruszanych w odcinku tematów, linkami do stron rozmówcy i wspomnianych miejsc w sieci, itp. – to koszt około 50 – 100 zł netto w zależności od ich rozbudowania. Dzięki notatkom do odcinka podcast łatwiej pozycjonuje stronę www, gdyż algorytm i roboty Google nadal opierają się w głównej mierze o tekst.
2. Podobne zadanie spełnia transkrypcja odcinka, i kosztuje Klienta od około 5 zł netto za 1800 zzs (znaków ze spacjami). Godzinnej długości podcast po transkrypcji ma średnio od 45000 do 55000 zzs.
3. Publikacja na blogu, czyli wszystkie zadania wiążące się z tym, oprócz osadzenia podcastu, lub podlinkowania go: opis, seo, obrazek wyróżniający.
4. Publikacja na YouTube - o czym wspomnieliśmy wcześniej. Podcast można następnie osadzić we wpisie.
5. Jako Wirtualna Asystentka, możesz również przygotować grafiki i opisy na potrzeby mediów społecznościowych.

Powodzenia!

NOTATKI

NOTATKI

Ela Wolińska

 www.akademiazdalna.pl
www.pomocdlabiznesu.pl
www.elawolinska.pl

 info@pomocdlabiznesu.pl
info@elawolinska.pl

 [akademiazdalna](https://www.facebook.com/akademiazdalna)

 [ela-wolinska](https://www.linkedin.com/company/ela-wolinska)

 [elawolinska](https://www.instagram.com/elawolinska)
